

China nieuwe wereldmacht Stefan Blommaert Vrijdag 6 december

Of het nu gaat om al dan niet vermeende spionage, over producten aan dumpingprijzen, over het beknotten van vrijheden of over verbluffende innovatie, China haalt vrijwel dagelijks de headlines van de internationale media. Niet verwonderlijk, want het eens verpauperde land ontpopt zich meer en meer tot wereldmacht.

Al sinds de eeuwwisseling krijgen we te maken met een groeiende Chinese aanwezigheid, op alle continenten. Overnames van noodlijdende bedrijven, investeringen in infrastructuurwerken, inplanting van Chinese vestigingen. China is niet meer louter de fabriek van de wereld.

Eigen research en ontwikkeling floreren. Chinese merken als Huawei, Oppo en Xiaomi (smartphones), DJI (drones) of BYD (elektrische auto's) worden ook bij ons stilaan gemeengoed. Hoewel ze door hun industriële productie nog altijd de grootste vervuiler ter wereld zijn, nemen de Chinezen meer en meer het voortouw in de in de strijd tegen klimaatverandering. Worden ze op dat vlak een bondgenoot?

China drukt zijn stempel op de wereldeconomie.

En met die economische macht wil het land ook op cultureel en vooral (geo)politiek vlak sporen nalaten.

In Azië worden de ambities van China duidelijk. Het land wil af van de grote Amerikaanse invloed op het continent, en zijn eigen – in de eerste plaats militaire - positie versterken. Peking wordt ook een steeds nauwere bondgenoot van Rusland. Niet onbelangrijk, zeker met de oorlog in Oekraïne in het achterhoofd.

Van democratisering is intussen geen sprake, integendeel, de almacht van de communistische partij is onder Xi Jinping alleen maar sterker geworden. De bevolking wordt op velerlei vlakken gecontroleerd, de pers en de sociale media gecensureerd.

In de provincie Xinjiang werden honderdduizenden Oeigoeren vastgezet in kampen. In Hongkong voerde de bevolking een hardnekkige strijd voor het behoud van haar vrijheden,

Peking antwoordde met een Nationale Veiligheidswet, die dezelfde vrijheden grotendeels beknot. Moeten we bang zijn, reageren of de nieuwe realiteit aanvaarden?

Biografische gegevens van STEFAN BLOMMAERT

Geboren op 15 juli 1958 in Antwerpen

Opleiding: licentiaat geschiedenis, specialisatie hedendaagse periode (VUB 1976-1980)

Carrière:

-Leraar geschiedenis in secundair onderwijs (1981-1983).

-Journalist bij VRT (aanvankelijk BRT) sinds 1984. Gepensioneerd sinds augustus 2023.

-Gedurende eerste periode jaren presentator gecombineerd met algemene verslaggeving bij TV-Journaal.

-Verslaggeving over de teloorgang van de communistische regimes in Oost- en Centraal-Europa (jaren tachtig en negentig)

- Verslaggeving over de Balkanoorlogen in de jaren negentig.
- 1993-1994: correspondent in Moskou.
- Permanent buitenlandverslaggever sinds 1996.
- 2008: 'Highly commended' award van AIB (Association for International Broadcasting voor reportage over corruptie in Roemenië.
- 2011: documentairereeks 'Back in the USSR' over Rusland onder Poetin en andere ex-Sovjetstaten, samen met VRT-collega Jan Balliauw.
- 2012-2014: correspondent in Peking
- 2015: terugkeer uit China per jeep via de historische zijderoute, voor reportagereeks over het 'Belt and Road Initiative' of de Nieuwe Zijderoute
- 2021: reportagereeks over 'Belt and Road' in Europa (Griekenland, Montenegro, Servië, Hongarije), samen met VRT-collega Tom Van de Weghe.
- Maart 2023: reportagereeks over Taiwan en de spanningen met China.

Specialisatie:

- Oost- en Centraal-Europa, en de Balkan.
- Sinds eeuwwisseling focus op Azië en vooral China.

Academische activiteiten:

Sinds 2015: 'Fellow' van de VUB

Sinds 2017: Gastdocent VUB voor masterstudenten journalistiek (cursus: 'buitenlandse verslaggeving')

Boeken:

- 'Niets is mogelijk, alles kan', over leven en hervormingen in de voormalige Sovjet-Unie. Leuven: Kritak, 1991.
- 'Warme oorlog, koude vrede', de spanningen en oorlog in de post-Sovjet- en post-Joegoslavische landen. Leuven: Van Halewijck, 1998.
- 'De ondergang van Slobodan Milosevic', over de laatste jaren van Milosevic en de eerste hervormingen in Servië. Amsterdam: Atlas, 2003.
- 'Back in the USSR' (20 jaar na de val van de Sovjet-Unie), samen met Jan Balliauw. Gekoppeld aan documentairereeks op Canvas onder dezelfde naam. Gent: Borgerhoff-Lamberigts, 2011.
- 'De eeuw van Xi', hoe China evolueerde van achtergebleven communistische heilstaat tot een economische en politieke wereldmacht. Antwerpen: Polis, 2019.